

ZA TENHLE KONEC VZÍT!

Bylo to loni na jaře. Člověk i s mostu nad rozvodněnou Vltavou přímo cítil sílu kalného živlu. A teď se do něho pod libeňským mostem v Praze dostal malý školák, který si hrál na břehu. Marně zápasil s vlnami, které jej občas vynesly nad hladinu. Nerovný zápas... Ale trvalo to jen několik okamžiků. Na břehu se náhle válela vojenská čapka a blůza – a mladý příslušník naší lidové armády už držel tonoucího chlapce nad vodou. Na břehu jej položil a ve chvíli byl ten tam.

Rád bych viděl jeho tvář, rád bych se jej otázel, kde se tak dobře naučil plavat? A rád bych věděl... co kdyby do Vltavy neskočil on? Našel by se vůbec někdo na břehu, kdo uměl plavat? Vždyť u nás máme dnes přes tři čtvrtiny občanů – neplavců. – To ovšem není z daleka vše.

En necelá pětina naší mládeže je organizována v dobrovolné tělesné výchově. A to ještě neznamená, že by všichni pravidelně cvičili...

Učitelé tělesné výchovy vypočetli, že žák za celou jedenáctiletou školní docházku cvičí pouze 8 (slovy osm) minut na hrazdě... V jedné třetině obcí nemáme dosud založenou tělovýchovnou jednotu...

Situace je tedy vážná. Kdosi řekl dost trefně, že sice vychováváme mládež s velikou hlavou, ale tak tak že ji tělo unese. V novinách horlí sportovní redaktori, doma rodiče, na školách učitelé tělesné výchovy.

Všem leží na srdci zdraví naší mládeže – naší nové směny. Což má být méně zdatná než generace, které prošly válkami, nezaměstnaností, persekcí?

Hledají se příčiny. Volá se po třech hodinách kvalitní tělesné výchovy na školách (v naší armádě už zavedli čtyři a pro důstojníky šest!), ale náprava úhrnem – odpusťte, koho se to dotkne – leze jako z chlupatého kožichu. A v čem vůbec vězí příčiny?

Byli jste již v letní sobotní večer u Máchova jezera? Až tam tedy pojedete, podívejte se, kolik mladých sem při-

jíždí ve vlastních dopravních prostředcích. A poznali jste to možná nedávno i u vás pod vánočním stromkem. Kolik tam bylo dáreků a jakých!

A přece se mi zdá, že ta dětská očka nebyla tak rozšířena jako naše, když jsme měli pod stromkem z tátova svrchníku přešitý zimníček, (raději větší, šťof je to kvalitní a kluk za 3 roky povyroste), či obyčejnou stavebnici pro všechny sourozence.

Nevytýkejte mi, že mládeži nechci nic dopřát. To ponechte rodičům, kteří svému chlapci (prý toho mnoho neužije) shánějí na kostkované kalhoty s nohavicemi jako trubky a sako se 76 knoflíky. Vysvětlujeme však častěji našim mladým, že všechno to, co dostávají, stojí práci! Že to není odkudsi spadlá samozřejmost, jak se oni mnohdy dívají na všechno, čeho se jim v tak vrchovaté míře dostává.

S touto otázkou se setkávají naši pedagogové, setkáváme se s ní v mnohých rodinách, na závodech i v tělesné výchově.

Už nejednou byla kritizována přehnaná a ve svých důsledcích naprosto nezdravá péče o sportovní reprezentanty. Vždyť tato, ne už starost, ale plíseň, se rozleza tak daleko, že na příklad v minulé sezóně jeden brněnský hokejový dorostelec prohlásil, když dostával boty s bruslemi po starším soudruhovi z prvního družstva: „A to si myslíte, že vám v takových bačkorách budu hrát?“ Jiní „příznivci“ tělesné výchovy jsou ochotni vstoupit do tělovýchovné organizace, ovšem jen tehdy, dostanou-li hned bezplatně teplákovou soupravu.

Rekněte sami: nebylo by lepší, kdybyste věděli, že váš synek nebo dcera po škole hraje někde na hřišti házenou a že se pro ně můžete po práci zastavit? Že je veden zkušeným cvičitelem? Že prostě nemusíte mít obavy, kde to děvče zase tráví celé odpoledne?

Když jsme před několika měsíci viděli skupinu chuligánů vykládat z vagonů brambory a když jsme s nimi mluvili,

ani jeden neměl ponětí o tělovýchově: Neuměli ani bruslit ani běhat. Uměli si jen učesat „havlá“.

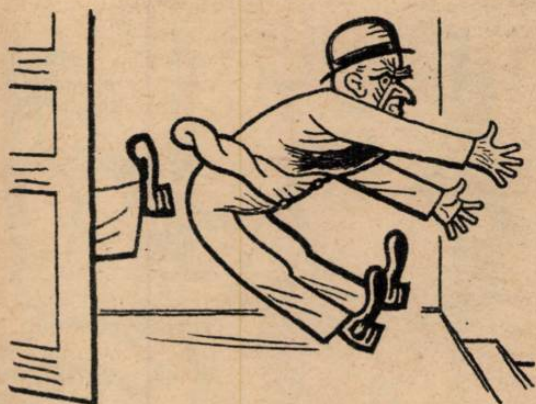
A přece možná mnohý z nich by si dal říci již dávno, kdyby jej rodiče poslali na hřiště nebo do tělocvičny. Mnoho záleží na rodičích. Mnoho však bude záležet i na pracovnících naší dobrovolné tělovýchovné organizace – Československého svazu tělesné výchovy. Za rok jeho činnosti se již mnohé změnilo počínaje rozumnou péčí o reprezentanty až po masovou tělovýchovu. V osmi okresech Československé republiky se konaly přebory dorostu v cyklistice, po čtyřleté přestávce uspořádali v Prostějově tělovýchovnou akademii a pod. Ale mnohé se ještě bude muset zlepšit. Mnozí pracovníci v tělovýchově si např. budou muset uvědomit, že jejich pracoviště nejsou v kancelářích ale v tělocvičnách a na hřištích.

Stačilo kdysi ukázat před kluky z ulice fotbalový míč nebo hadrák a celá parta šla za vámi. Jen aby si mohli začutát. A dnes, takový míč má snad každý druhý kluk a nemá-li jej, tedy hlavně proto, že o něj nestojí. „Tati, víš, to nic není. To spíš takhle favorita, kanoi, nebo javu!“

Proto docela jinak dnes musí tisíce našich obětavých tělovýchovných pracovníků přistupovat k mládeži, aby ji získali. Trávil jsem loni dovolenou s dětmi pod stanem. Samy mě zlákal. Kouzlo lesa, vody, života pod stanem a celé té romantiky okolo stanového tábora nakonec získalo i mne. A nelitoval nikdo z nás... Už je tomu přes půl roku, ale u nás v rodině se o tom hovoří tak často... Mám oprávněné obavy, že tam budu muset letos v červenci zase. Děti se totiž dověděly, že je tam budou učit opravdu plavat. To je něco!

A to je také cesta k mládeži! Když jí nabídnete zdravou romantiku, závodění, sportovní kolektiv, půjde za vámi, půjde do tělovýchovy. A příkladů opravdu živých a přitažlivých forem tělovýchovné činnosti už máme řadu: Dětské akademie, soutěže na školách, uliční turnaje, turistické výlety. Za tenhle konec je třeba vzít... Tudy jít, přátelé, nemyslete? **MIROSLAV BARVÍŘ**

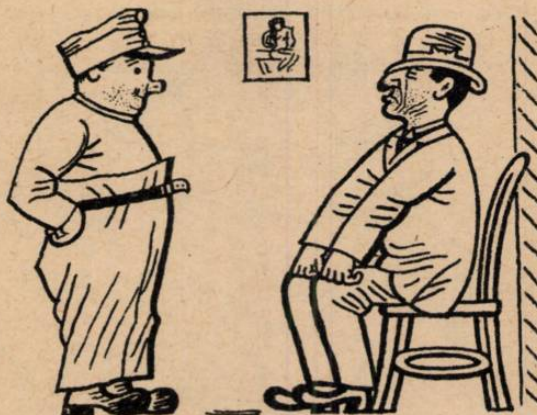
OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE

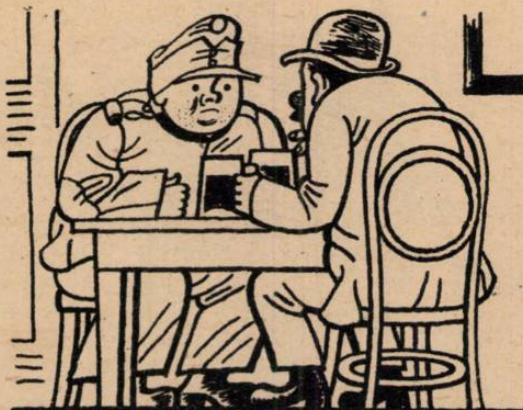
7. Jednou přišel k polnímu kurátovi pán přísného pohledu. Mluvil drsně k Švejkovi: „Doma? Že šel do nějaké kavárny? Na kavárnu má, ale dluhy platit ne. Fuj tajxi!“ A odplivl si. „Páne, neplivejte nám tady!“ ozval se Švejk, „plíváte na zem, jako byste byl v elektrice nebo ve vlaku. To asi kvůli vám jsou všude ty tabulky!“ Pán odpověděl přívalem nadávek. Ale Švejk otevřel dveře, postavil si přísného pána do dveří a udělal shoot, za který by se nestyděl žádný inter-nacionál.

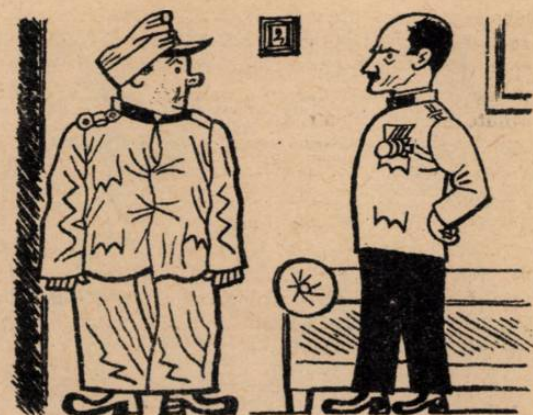
10. Když se nadporučík Lukáš vrátil v noci domů, hlásil mu Švejk, že kočka sežrala kanára. Chtěl prý zkusit, jestli by kočka nechala na sobě kanárka jezdit. Ale ona, vopice, prý mu ukousla hlavu. Nadporučík mu strašně vynadal a šel spat. Asi za hodinu jej Švejk vzbudil: „Poslušně hlásím, že nemám žádný rozkaz stran tý kočky!“ – „Tři dny kasárníka!“ zařval nadporučík a spal dál. Švejk vytáhl nešťastnou kočku zpod pohovky a řekl k ní: „Máš tři dny kasárníka, abtreti!“

8. Kurát přišel domů smutně. „Milý Švejku,“ řekl svému pucflekoví, „měl jsem takovou smůlu v kartách. Hopal jsem všechno, měl jsem eso, pak přišla desítka, ale bankéř měl taky jedenadvacet. Projel jsem všechny peníze. – A nakonec jsem, Švejku, prohrál vás! Budete patřit nadporučíkovi Lukášovi.“ – „A bylo v banku hodné?“ otázal se Švejk klidně, „nebo jste málokdy dělal forhonta?“ Polní kurát řekl měkkým hlasem: „Jsem bezcharakterní padouch!“ a usnul.

11. Aby nadporučík udobřil, slíbil mu Švejk pěkného psa. Šel na Malou Stranu a tam v jednom výčepu tajemně vyjednával s nějakým civilistou. „Každej den chodí ven ve vosum,“ šeptal civilista, „ale je to potvora, nedá se pohladit! A ani buřta nežere! Je rozmazlený jako arcibiskup. Já už jsem se tý služky ptal, co žere, ale ona řekla: „Co je vám do toho! Vona není hezká, je to vopice, ale s vojákem bude mluvit! Musíme nejdřív vyzkoumat, co ten pes žere!“

9. Tak se stalo, že to odpoledne viděl nadporučík Lukáš ponejprv poctivcu tvář dobrého vojáka Švejka. – „Poslušně hlásím, pane oberlejtnant, že jsem ten Švejk, prohranej panem feldkurátem v kartách! Když jsem sloužil aktivně, byl jsem superarbitrován pro blbost. Od regimentu nás kvůli tomu pustili dva, mě a hejtmána von Kaunitz!“ – „Poslyšte, Švejku, jste opravdu takové boží hovádko?“ – „Poslušně hlásím,“ odvětil Švejk slavnostně, „jsem! Vod malička mám takovou smůlu!“

12. V osm hodin čekal Švejk na služku se stájovým pinčem. Švejk se s ní dal do řeči. Řekl jí, že jsou krajané. „Já sloužím u obršťa a náš pán je přísný,“ vykládala služka. „Když nám v Srbsku natloukli, sházel v kuchyni všechny talíře a dával mně výpověď!“ – „A tohle je váš pejsek,“ přerušil ji Švejk, „moc pěkný, ale každej pes všechno nežere!“ – „Náš Lux si strašně vybírá.“ – „A co žere nejradši?“ tázel se Švejk se zájmem. „Hovězí játra.“ A Švejk věděl, co vědět potřeboval.